

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

ירושלים, גי אדר ב תשע"ו
13/03/2016
פניה: 16308442
סימוכין: 16308769

לכבוד
ירדנה מלך הורוביץ
מזכירת הכנסת
הכנסת
ירושלים - 91950

שלום רב,

הנדון: אלימות על רקע גזעני במערכת החינוך
(מסקנות ועדת החינוך, התרבות והספורט בעקבות הצעה לסדר יום מיום 4/1/16)

קיבלתי בתודה את מסקנות הדיון בנושא שבנדון וברצוני להביא לידיעת ח"כ, כי משרד החינוך רואה חובתו לבסס בקרב תלמידיו ערכים של סובלנות, שוויון וכבוד לאדם באשר הוא אדם ולהוקיע כל אפליה או אלימות על רקע גזעני.

נושא הסבלנות והמאבק בגזענות הוגדר כציר המרכזי לשנת הלימודים תשע"ו והוא חלק אינטגרלי מהפעילות המתקיימת במוסדות החינוך ותנועות הנוער.

כחלק מהמהלך וליישום המדיניות הברורה בנושא, החלה מופעלת במערכת, תכנית מערכתית רב-שנתית להתמודדות עם גזענות.

מדובר בתכנית המותאמת לכל רצף הגילאים ולכל המגזרים והקבוצות בחברה הישראלית.

מאפייניה של התכנית כוללים את הצבת נושא החינוך לסובלנות, לחיים משותפים ולמניעת גזענות כיעד מרכזי בפעילותה של מערכת החינוך.

מטרותיה של התכנית: טיפוח הזהות הישראלית - אזרחית המשותפת; פיתוח מחויבות לחיים משותפים ולמניעת גזענות; חיזוק מחויבות לערכים דמוקרטיים של סובלנות וחופש ביטוי; ופיתוח יכולת לשיח ודיאלוג מכבד בין אנשי חינוך ותלמידים ממגזרים שונים.

עקרונותיה של התכנית כוללים:

1. התייחסות לכלל באי בית הספר: תלמידים, מפקחים, מנהלים, גננות, מורים (כולל פרחי הוראה) וצוותי הדרכה.
2. שימת דגש על תהליכים ארוכי טווח המותאמים לשכבות הגיל, מתוך התחשבות באופי המגזר ובאופי המוסד החינוכי.
3. תכנית רב-גילית המשתלבת בתחומי הדעת הן בפעילות החברתית הבלתי פורמאלית.

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

התכנית מתמקדת בשלושה צירים מרכזיים:

1. שילוב ערכי פלורליזם, קבלת אחר ומניעת גזענות ודעות קדומות בתוך תכניות הלימודים מיסודי ועד העל יסודי.
2. התייחסות לערכים הנ"ל במסגרת ציון של ימי לוח, כגון: יום הסובלנות הבינלאומי, יום זכויות האדם, יום המאבק הבינלאומי בגזענות ויום האחדות.
3. קיומם של מפגשים בין קבוצות בחברה הישראלית.

התכנית מיושמת בהדרגה והיעד להפעלתה באופן קבוע ושיטתי הוא עד סוף שנה"ל תשע"ז.

הנושא מקבל ביטוי גם במסגרת מבחני המיצ"ב המועברים בבתי"ס. בימים אלה התפרסמו תוצאות המיצ"ב האחרון שנערך בבתי הספר ובין שאלות המיצ"ב נשאלו התלמידים לראשונה אודות עשייה חינוכית בית ספרית בתחום מניעת הגזענות.

מן הנתונים עלה כי לפי דיווחי רוב התלמידים, בתי הספר עושים מאמצים לקידום סובלנות כלפי האחר והשונה. בבתי ספר יסודיים (80%), בחטי"ב (73%) ובחטי"ע (72%). כמובן שעוד ישנה דרך לפנינו אך אנו ממשיכים לפעול לתיקון הנגעים הפסולים ולהשרשתם של ערכים מקודשים ביניהם – כבוד האדם, אהבת האדם והערבות ההדדית.

בנוסף לאמור, אבקש לשוב ולציין, כי המשרד מגלה אפס סובלנות לאלימות ולהתנהגויות על רקע גזעני. ככל שמתרחש אירוע אלימות בין כתלי ביה"ס הצוות החינוכי מחויב לפעול בהתאם להוראות חוזר מנכ"ל: **אקלים חינוכי מיטבי וצמצום אלימות** - בו מצויות הנחיות ברורות לתגובת הצוותים החינוכיים בנוגע לאלימות ולאמירות ופגיעות על רקע גזעני.

לסיכום – המשרד קבע את הנושא כיעד מרכזי. בתוך כך מקודם הדבר באמצעות פיתוח מקצועי, השתלמויות, הובלת מיזמים משותפים עם עמותות וארגונים, כתיבת חומרי למידה והקצאת שעות לבתי"ס המבקשים לקדם חיים משותפים או חינוך לדמוקרטיה. החל משנה"ל תשע"ה הוקצו לנושא כ- 4 מיליון ₪ והקצאה תקציבית נוספת תבחן בהמשך.

בברכה
נפתלי בנט

העתק: חה"כ יעקב מרגי, יו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט.